

DECIZIE

28 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Golovei Angela,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Angelei Golovei împotriva Steliane Iorgov, Iorgov Steliana în interesele copiilor minori Iorgov Vitalie, Iorgov Aliona, Iorgov Alexandru, Iorgov Victor și Direcția Generală Economie Reforme și Relații Patrimoniale a Consiliului municipal Chișinău, intervenienți accesorii Golovei Victor, Golovei Ana, Golovei Maria, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Buiucani, Întreprinderea de Stat „Cadastru” cu privire la declararea nulității a contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată și rectificarea înscrisului,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2017, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Golovei Angela,

c o n s t a ț ă:

La 14 martie 2013, Golovei Angela, reprezentată de avocatul Sidorovici Constantin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Steliane Iorgov, Iorgov Steliana în interesele copiilor minori Iorgov Vitalie, Iorgov Aliona, Iorgov Alexandru, Iorgov Victor și Direcția Generală Economie Reforme și Relații Patrimoniale a Consiliului municipal Chișinău, intervenienți accesorii Golovei Victor, Golovei Ana, Golovei Maria, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Buiucani, Întreprinderea de Stat „Cadastru” cu privire la declararea nulității a contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată și rectificarea înscrisului.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la data de 18 ianuarie 2010, a depus o cerere de chemare în judecată privind recunoașterea dreptului la spațiul locativ a apartamentului și recunoașterea membrilor familiei și anume a Angelei Golovei și a copiilor acesteia Golovei Ana, Golovei Victor și Golovei Maria, în calitate de membrii familiei a decedatului Dolinschii Sergiu și dreptul lor la spațiul locativ în apartamentul nr. 10 din str. Miron Costin, 19/5, mun. Chișinău, iar întru asigurarea acțiunii a solicitat sistarea procedurii de privatizare a apartamentului litigios.

Menționează că prin încheierea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 03 februarie 2010, la cererea Steliane Iorgov, s-a dispus conexarea într-un singur proces cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Steliane Iorgov împotriva Angelei Golovei, Golovei Serghei, Golovei Ana și Golovei Victor cu privire la evacuare și cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Golovei Angela, Golovei

Serghei, Golovei Ana și Golovei Victor împotriva Consiliului mun. Chișinău, intervenienți accesorii ÎMGFL nr. 19, Iorgov Steliana și Iorgov Vitalie cu privire la recunoașterea dreptului la spațiul locativ.

Sușține reclamanta că la data de 05 martie 2010, Golovei Angela s-a dresat către Judecătoria Ciocana mun. Chișinău cu o cerere concretizată privind recunoașterea dreptului la spațiul locativ și recunoașterea membrilor familiei, solicitând repetat întru asigurarea acțiunii date de a sista procedura de privatizare a apartamentului nr. 10 din str. Miron Costin, 19/5, mun. Chișinău și de a anunța Agenția Teritorială a Privatizării mun. Chișinău.

Prin încheierea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 07 aprilie 2010, s-a dispus suspendarea procesului în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Steliane Iorgov împotriva Angelei Golovei, Golovei Serghei, Golovei Ana și Golovei Victor cu privire la evacuare și la cererea de chemare în judecată depusă de către Golovei Angela, Golovei Serghei, Golovei Ana și Golovei Victor împotriva Consiliului mun. Chișinău, intervenienți accesorii ÎMGFL nr. 19, Iorgov Steliana și Iorgov Vitalie cu privire la recunoașterea dreptului la spațiul locativ, până la soluționarea irevocabilă a pricinii conexe intentate în procedură specială la Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău la cererea Angelei Golovei în interesele minorei Golovei Maria, Golovei Ana și Golovei Victor cu privire la constatarea faptului paternității.

Afirmă că ulterior prin hotărârea Judecătoriei Ciocan mun. Chișinău din 17 decembrie 2012, a fost respinsă acțiunea Steliane Iorgov și lui Iorgov Vitalie cu privire la evacuare, iar acțiunea reconvențională a Angelei Golovei, (și în interesele minorei Golovei Maria), Golovei Ana, Golovei Victor a fost admisă integral, fiind obligat Consiliul mun. Chișinău să elibereze ordinul de repartitie asupra apartamentului nr. 10, din str. Miron Costin, 19/5, mun. Chișinău.

La 16 ianuarie 2013, Iorgov Steliana a înaintat cererea de apel la Curtea de Apel Chișinău, prin care solicitat casarea hotărârii Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 17 decembrie 2012, iar la cerere de apel a fost anexat contractul de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată din 25 noiembrie 2011.

În contextul dat, remarcă că s-a adresat de două ori în instanța cu cerere de asigurare a acțiunii prin care a solicitat de a sista procedura de privatizare a apartamentului nr. 10 din str. Miron Costin, 19/5, mun. Chișinău și de a anunța Agenția Teritorială a Privatizării mun. Chișinău, până la examinarea cauzei în fond, însă pe marginea cererilor respective nefiind emise careva încheieri de asigurare a acțiunii.

Subsecvent invocă, că apartamentul nr. 10, din str. Miron Costin, 19/5, mun. Chișinău până în prezent este un obiect litigios și din acest motiv consideră că contractul de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată din 25 noiembrie 2011, este ilegal și necesită a fi anulat.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 219, art. 232, art. 505, art. 508 alin. (2) lit. j) din Codul civil.

Solicită anularea contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată din 25 noiembrie 2011 ca ilegal și rectificarea în subcapitolul II „Dreptul de proprietate asupra bunului imobil” a Extrasului eliberat de ÎS „Cadastru” prin excluderea persoanelor Iorgov Steliana, Iorgov Vitalie, Iorgov Aliona, Iorgov Alexandru, Iorgov Victor din acest subcapitol.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 18 noiembrie 2015, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată (f. d. 203-210, vol. I).

La 30 noiembrie 2015, Golovei Angela a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral (f. d. 215, vol. II).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Golovei Angela și s-a comunicat apelantei Golovei Angela despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat și a apelului motivat până la ședința de judecată care va avea loc la data de 10 februarie 2016, ora 14.00 (f. d. 219-verso, vol. I).

La 10 februarie 2016, apelanta Golovei Angela, reprezentată de avocatul Sidorovici Constantin a depus cererea de apel motivată la care a anexat bonul de plată a taxei de stat în mărime de 75 lei (f. d. 234-238, vol. I).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Golovei Angela, fiind obligată apelanta Golovei Angela să prezinte extrasul din Registrul bunurilor imobile privind evaluarea estimativă a bunului în litigiu - apartamentul nr. 10 din str. Miron Costin, 19/5, mun. Chișinău și taxa de stat în conformitate cu prevederile Legii taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992 până la data de 08 septembrie 2016, ora 15.00, totodată s-a explicat apelantei Golovei Angela că în cazul dacă nu va lichida neajunsurile menționate cererea de apel în corespundere cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC va fi restituită (f. d. 50, vol. II).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2017, a fost restituită cererea de apel declarată de către Golovei Angela, reprezentată de avocatul Sidorovici Constantin din motivul că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel conform încheierii din 02 iunie 2016 (f. d. 75, vol. II).

La 11 aprilie 2017, Golovei Angela a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 26 ianuarie 2017, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii contestate (f. d. 81-83, vol. II).

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Menționează recurenta că la data de 06 septembrie 2016, a achitat integral taxa de stat, ce se confirmă prin copia ordinului de încasare din aceeași dată în mărime de 150 lei, care a fost anexat la cererea de recurs.

Susține că nu este clar de ce la materialele dosarului nu a fost anexată dovada de plată a taxei de stat, deoarece aceasta a fost achitată și prezentată în ședință.

Remarcă că prin restituirea cererii de apel se încalcă accesul liber la justiție care este unul din drepturile fundamentale ale persoanei prevăzut de art. 6 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

În contextul dat consideră că instanța de apel în mod absolut neîntemeiat a privat-o de drepturile fundamentale și de posibilitatea de a se apăra și de a prezenta probe în instanță.

La 15 iunie 2017, Iorgov Steliana a depus referință asupra recursului declarat de către Golovei Angela, invocând caracterul neîntemeiat al acestuia și legalitatea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 425 CPC (în vigoare la momentul adoptării actului contestat), termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

După cum denotă actele cauzei, recurenta Golovei Angela a primit copia încheierii din 26 ianuarie 2017, la data de 04 aprilie 2017, fapt ce se confirmă prin recipisă anexată la materialele cauzei (f. d. 80, vol. II).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta Golovei Angela s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 11 aprilie 2017, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

După cum denotă actele cauzei, prin hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 18 noiembrie 2015, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată (f. d. 203-210, vol. I).

Nefiind de acord cu hotărârea pronunțată, la data de 30 noiembrie 2015, Golovei Angela a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral, însă fără a indica motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și fără a anexa dovada de plată a taxei de stat pentru depunerea cererii de apel (f. d. 215, vol. II).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Golovei Angela și s-a comunicat apelantei Golovei Angela despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat și a apelului motivat până la ședința de judecată care va avea loc la data de 10 februarie 2016, ora 14.00 (f. d. 219, vol. I).

La 10 februarie 2016, apelanta Golovei Angela, reprezentată de avocatul Sidorovici Constantin a depus cererea de apel motivată la care a anexat bonul de plată a taxei de stat în mărime de 75 lei (f. d. 234-238, vol. I).

Ca urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Golovei Angela, fiind obligată apelanta Golovei Angela să prezinte extrasul din Registrul bunurilor imobile privind evaluarea estimativă a bunului în litigiu - apartamentul nr. 10 din str. Miron Costin, 19/5, mun. Chișinău și taxa de stat în conformitate cu prevederile Legii taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992 până la data de 08 septembrie 2016, ora 15.00, totodată s-a explicat apelantei Golovei Angela că în cazul dacă nu va lichida neajunsurile menționate cererea de apel în corespundere cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC va fi restituită (f. d. 50, vol. II).

La capitolul dat este de menționat că încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2016, a fost recepționată de către recurenta la data de 13 iulie 2016 (f. d. 53).

Este cert și faptul că atât în interiorul termenului stabilit de instanță cât și până la ședința instanței de apel din 26 ianuarie 2017, data pentru care a fost amânată ședința instanței de apel, recurenta Golovei Angela nu a îndeplinit indicațiile menționate în încheierea instanței de apel din 02 iunie 2016, nu a prezentat extrasul din Registrul bunurilor imobile privind evaluarea estimativă a bunului în litigiu - apartamentul nr. 10 din str. Miron Costin, 19/5, mun. Chișinău și taxa de stat în conformitate cu prevederile Legii taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, ca urmare prin încheierea din 26 ianuarie 2017, Curtea de Apel Chișinău, având la bază prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, a restituit cererea de apel depusă de către Golovei Angela (f. d. 76-79, vol. II).

În aceste condiții, instanța de recurs apreciază critic argumentele recurente Golovei Angela precum că ultima a achitat integral taxa de stat la depunerea cererii de apel.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs precizează că potrivit art. 83 alin. (1) și (2) Codul de procedură civilă, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii.

Sub acest aspect se vor reține dispozițiile art. 3 alin. (1) lit. a) al Legii taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, care direct indică că pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial taxa de stat se stabilește în cuantum de 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25 000 lei de la persoanele fizice.

Iar alin. (1) lit. j) al normei enunțate prevede că pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești se achită 75 % din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 75 % din taxa calculată din suma contestată.

Totodată, potrivit art. 87 alin. (1) lit. b) CPC, valoarea acțiunii se determină din valoarea bunurilor revendicate – în acțiunile de revendicare a unor bunuri.

Astfel fiind, pentru stabilirea corectă a taxei de stat la depunerea cererii de apel, apelanta urma să prezinte extrasul din Registrul bunurilor imobile privind evaluarea estimativă a bunului în litigiu - apartamentul nr. 10 din str. Miron Costin, 19/5, mun. Chișinău și taxa de stat în conformitate cu prevederile Legii taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, în conformitate cu indicațiile din încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2016.

În asemenea împrejurări, instanța de recurs constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel depuse de Golovei Angela, deoarece este cert că în interiorul termenului stabilit de instanță cât și până la ședința instanței de apel din 26 ianuarie 2017, data pentru care a fost amânată ședința instanței de apel, apelanta nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat, circumstanțe ce atrag consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

Or, în interpretarea corectă a prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, care indică că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1), se înțelege că în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor menționate în încheiere, survine sancțiunea pentru neîndeplinirea în termen a actului de procedură, la caz, restituirea cererii de apel.

Iar, în conformitate cu art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege sau stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Prin urmare, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procesuale și sunt în drept de a-și exercita toate drepturile lor procedurale acordate de legislația procedurală civilă.

În acest context, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că Golovei Angela, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din

11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă, ignorat de aceasta.

În asemenea împrejurări se constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece în termenul stabilit apelanta Golovei Angela nu a prezentat extrasul din Registrul bunurilor imobile privind evaluarea estimativă a bunului în litigiu - apartamentul nr. 10 din str. Miron Costin, 19/5, mun. Chișinău și taxa de stat în conformitate cu prevederile Legii taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, fapt ce atrage consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

Față de cele ce preced și având în vedere că criticile formulate în recurs sunt nejustificate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Golovei Angela.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Angelei Golovei împotriva Steliane Iorgov, Iorgov Steliana în interesele copiilor minori Iorgov Vitalie, Iorgov Aliona, Iorgov Alexandru, Iorgov Victor și Direcția Generală Economie Reforme și Relații Patrimoniale a Consiliului municipal Chișinău, intervenienți accesorii Golovei Victor, Golovei Ana, Golovei Maria, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Buiucani, Întreprinderea de Stat „Cadastru” cu privire la declararea nulității a contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată și rectificarea înscrisului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva